

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 59. Joannis Baptistæ Ptolomæi Cardinalis obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

se non modo Capitulationi Mediola-
nensi firmiter inhæsurus, sed postula-
turos quoque, ut commune ærarium
æqua parte divideretur, & præ ceteris
Trunfensis Ecclesia Catholicis pleno
jure restitueretur. Tandem vero Ca-
tholici in Dævosiensi Conventu Anno
1725. proponebant, ut Calvinistis qui-
dem ad hanc Ecclesiam accessus indul-
geretur, nullus tamen Pastor Trunfi
habitaret, sed ad sectæ suæ exercitia
vicinior accederet, vicissim vero Ca-
tholicus Pastor, cujus Zelum Acatho-
lici maxime accusabant, cum alio com-
mutaretur. Hujus tamen litis decisio
popularibus comitiis relicta fuit.

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

§. LIX.

*Joannis Baptistæ Ptolomæi Cardi-
nalis obitus.*

Ineunte hoc anno Joannes Baptista
Ptolomæus postremum vitæ suæ
diem clausit. Hic die tertia Decem-
bris Anno 1653. in Gamberaiæ Floren-
tini Ducatus oppido primam lucem a-
spexit. Pater ei fuit Jacobus Magnæ
Ducissæ Auditor, Mater vero Maria
de Paulicciensis: Ab incunabulis pieta-
tem, sciendique ardorem spirabat,
neglectis enim, quibus puerilis ætas
delectari solet, crepundiis in privata
pa-

Sæc. XVIII. paternæ domus Bibliotheca otium
 A. C. 1726. ducebat suum, reliquas diei horas pre-
 cibus, & literis consecrans. Nondum
 exacto duodecimo ætatis anno, jam-
 jam Florentiæ arti Rhetoricæ operam
 dabat, Præceptore usus Jesuita Vin-
 centio Glaria. Incefferat ipsius ani-
 mum Societatem profitendi desiderium,
 invito Parente, qui illum ea de causa
 primo Pisas, ac dein Romam misit,
 eumque addixit Collegio Clementino
 sub cura Patrum Congregationis de
 Somaſca. Inſtitutorem ibi habuit Joan-
 nes P. Julium Corradum Virum longe
 celeberrimum, sub cujus magisterio
 tam egregie profecit, ut Philoſophicis
 theſibus, quas præſentibus Barberino
 & Roſpiglioſo Cardinalibus publice
 propugnauerat, præclarum acutiſſimi
 ingenii ſpecimen ederet. Inde vero
 Patris ſui juffu Pisas revocatus, ut
 Theologiæ ac Jurisprudentiæ animum
 adjiceret, mortuo autem paulo poſt Pa-
 tre ſuo Romam rediit, ibique vigefimo
 primo ætatis anno ſeſe Societati ad-
 dixit. Adimpleto, quod diu jam ſibi
 deliberatum erat, voto, nihil eorum
 prætermiſit Ptolomæus, quæ ad ſui
 perfectionem & communem aliorum
 utilitatem pertinere exiſtimaret: Præ-
 primis igitur addiſcendis linguis Græ-
 cis, hebraicis & Caldaicis animum
 appel-

appellit, easque primum Ragusii, dein Romæ tradit, ubi etiam celeberrimus Rhetorices Professor erat. Deprædicabant ejus eloquentiam non modo Ragusini, sed & Romani, apud quos sæpius perorabat, audientium animis in admiratione defixis. In hac quidem exercitatione, cum nec se, nec aliorum applausum, sed, quod caput est, animarum salutem quæreret, assidue S. Literarum, Patrum. & Conciliorum studio incubuit, indeque sanioris doctrinæ præcepta, quæ uberius hausit, non sine magno animarum proventu aliis liberaliter propinavit. Annum agebat ætatis trigesimum primum, cum Sacris initiaretur, quo quidem munere, ut se digniorem humilitatis studio redderet, Grammaticam in Scholis, & Catechismum pueros ac rudes in compitis docebat. Quarto post anno propter egregiam prudentiæ famam ad Procuratoris Generalis munus admovebatur, quo non sine nominis sui laude defunctus, etiam Philosophiæ in Collegio Romano tradendæ præficitur, quam prout Discipulis dictaverat, typis edidit, & quamvis (ut ea tempora erant) Aristotelicis dumetis horrida videretur, sæpius tamen reculam a vide excepere præsertim Germani, quos inter Leibnitius & Scriptores actorum

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

Ep. Relat.
in Diar. Lit.
t. 38. p. 35.
Act. Erud.
Lips. Aug.
Anno 1698.
pag. 367.

Hist. Eccles. Tom. LXXII.

Y

Li.

pag. 367.

Sæc. XVIII
A. C. 1726

Lipsiensium eruditorum illam commendare haud dubitarunt. Ex hisce naturæ penetralibus ad Polemica gradum fecit Ptolomæus, ut pravis, & a Religione Majorum alienis opinionibus, errorumque laqueis irretitos, deceptosque ad saniora reduceret. Eo sine quicquid ab hæterodoxis nostro hoc ævo aut prave excogitatum, aut falso traditum noverat, diligentissime conquirit, ac solide prorsus confutavit: Polemicas hæc quæstiones decem omnino annis publice pertractans, integros sæpe dies in S. Paginæ & Patrum lectione insumpsit; ne tamen assiduo literarum studio, semetipsum neglexisse videretur, maximam pietatis curam adjunxit, & singulis diebus summo mane unam horam piis meditationibus dicavit. Postea Hebraicum idioma Romæ professus, Bibliothecæ, & Kircheriani Musæi curam in se suscepit, illudque quamplurimis Mathematicis instrumentis, antiquitatisque monumentis mirifice auxit. Hæc, tantæque agebat, cum a suis unanimi suffragio in Romani Collegii Rectorem eligeretur, qui tamen diu tergiversatus tandem Superiorum cessit imperio. Tum vero omnes socios ad pietatem verbo minus, quam exemplo hortabatur, & licet tot variis curis distraheretur,

retur, singulorum tamen officiis & moribus fere solus prospiciebat. Hoc munere defunctus, a summo Pontifice Consultor variarum Congregationum dicitur, ac tandem in Sacrum Purpuratorum cætum cooptatur, de sui electione certior factus eo ipso tempore, quo publicæ disputationi in Collegio Germano - Hungarico intererat: Accurrunt quidem illico gratulantium agmina, applaudunt omnes, ipse tamen solus summa mæstitia affectus aufugit, ac sese cubiculo ita inclusit, ut ea die nemini alloquii copiam concederet. Altera die gravissimis literis Papam perimpense obtestabatur, ut collatum honorem ab eo amoliretur, societatis rationem duceret, persuasumque sibi haberet, quod longe utiliorem Ecclesiæ Dei operam privatus, quam publica dignitate illustris navare posset. Verum Pontifex, ne per modestam Viri repugnantiam Sacro Collegio insignis decus eriperetur, illum imperii religione deterruit. Ptolomæus igitur petitis ex Christi schola rationibus Purpuram induit, quia induere jubebatur. Nil tamen propterea a consueta vivendi ratione remisit, duobus cubi- culis contentus, in quibus splendidior erat apparatus, lectulus & librorum scrinia. Conduxerat quidem Pala-
 Y 2 tium,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1726.

Sæc. XVIII
A. C. 1726.

tium, non suo, sed Domesticorum com- modo, ubi unicum cubile sibi reservabat, in quo juvenes Clerici singulis septimanis convenire, & de controversiis in S. Concilii Congregatione agitatis deliberare, suasque desuper sententias proferre possent, ipso Cardinale semper præsentate, & literatum hunc confessum moderante. Quatuordecim fere per annos nunquam solatii, aut relaxandi animi gratia domo prodiit: assiduus tamen adstitit illis Patrum cætibus, quibus adscriptus erat, ubi non modo profundissimæ eruditionis, sed immoti præcipue Zeli erga hæreticos & Jansenistas specimina edidit. Bis interfuit S. Comitii, in quibus nonnullorum Cardinalium suffragia in eum collimabant, sed ipse non de se, sed unice de digno Ecclesiæ Capite sollicitus haud parum contulit. ut Cardinalis Ursinus ad D. Petri Cathedram promoveretur, qui etiam Ptolomæum tanti habuit, ut illum prima nocte in Vaticano detineret, in gravissimo animi sui mærore Consolatorem gratissimum. Hæc tamen Pontificis benevolentia in Ptolomæi animo haud adeo prævalere poterat, ut ea, quæ Apostolicis juribus contraria censeret, abjecto adulandi studio dissimularet, quin etiam semel Evangelica libertate Pontifici exprobraret,

ret, quod multa sine Cardinalium con-
 filio decideret, cui tamen Benedictus
 non nihil commotior respondit, iis, a
 quibus missus esset, significaret, Car-
 dinalium munus esse, ut Pontificibus
 vel in gravibus negotiis, vel ab eo con-
 sulti assisterent, non autem ut illos eo
 adigerent, ut etiam in rebus manife-
 stis, & sine omni controversia certis
 eorum sententias rogarent. Paulopost
 alia, levissima tamen ex causa cum
 eodem Papa collidebatur; in ea enim
 erat persuasione, quod Jesuitarum sen-
 tentia de gratia rejecta fuisset per il-
 lud Breve, quod Benedictus XIII. in
 favorem Dominicanorum ediderat: quo
 tamen animadverso Pontifex respondit,
 hac in causa tutissimum esse, obtem-
 perare ei, quem invitum querulantes
 ad supremum Apostolatam evexissent.
 Fractus tandem Cardinalis gravi senio,
 assiduis, magnisque laboribus & studiis
 Anno 1725. in periculosum incidit mor-
 bum, quem stranguriam vocant. Re-
 creatus quidem meliuscule habere cæ-
 perat, at paulopost iterum vis morbi
 gravior tamque pertinax invaluit, ut
 omnibus remediis incassum adhibitis
 de ejus salute conclamatum esset. Die
 igitur die decima quinta Januarii a
 P. Gallutio, qui ejus conscientiam mo-
 derabatur, de vicina morte certior
 factus,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1726.

Sæc. XVIII. factus, hoc nuntio mirifice lætabatur, **A. C. 1726.** moxque confessione peracta, ac Divino epulo munitus, animo supra morientis fidem & morem intrepido quietus postremam vitæ horam præstolabatur. Adventantem ad se Benedictum XIII. perdemisse rogabat, ne morti proximum Pontificia Majestate ac splendore perturbaret. Ita demum die decima nona ejusdem Mensis animam Auctori, a quo conditam acceperat, placide transmisit: cum annos vitæ numeraret septuaginta duos, Cardinalatus vero quatuordecim.

§. LX.

De ejusdem lucubrationibus posteritati relictis.

Inter præcipua, quæ Ptolomæus posteris reliquit monumenta recensentur. I. ejus *Philosophia mentis & sensuum secundum utramque Aristotelis methodum pertractata metaphysice & empirice*, quæ primo Romæ, postmodum Augustæ & Dilingæ plurimum aucta prodiit. II. *Conclusiones Polemico-Dogmaticæ de Christo*. III. *Vindiciæ & annotationes in Bellarmini controversias*, quæ nondum publicam lucem aspexere ob Cenforum difficultatem. IV. Scripsit etiam celebre opus, in quo juxta

tex-